

МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МІЖНАРОДНО-ІНФОРМАЦІЙНІ ВІДНОСИНИ УКРАЇНИ

Меленцова Ольга Володимирівна,
доцент кафедри міжнародних відносин, інформації та безпеки,
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
кандидат економічних наук,
omelentsova@karazin.ua

Сьогодні ми є свідками трансформацій системи міжнародних відносин в той час як, в першу чергу, змінюється світовий порядок. Тут з'являється й багато питань з приводу того, що чекає світове товариство в результаті цієї трансформації [3].

Ідея системності в міжнародних відносинах відштовхується від того факту, що держави прагнуть співіснувати та визнавати правомірність інтересів один одного, щоб гарантувати стабільність цих відносин. Причини виникнення в них системності полягають в наявності комплексу стійких цілей і інтересів акторів, їх зацікавленості в стабільності й передбачуваності довготривалих міждержавних взаємин, в правовій регламентації міжнародних відносин. Залежно від історичної епохи, протягом якої сформувалася і функціонувала міжнародна система, виділяють чотири типи її структурної організації: Вестфальська система (1648-1789) – система класичного «європейської рівноваги», Віденська (1814-1914) – система «європейського концерту», Версальсько-Вашінгтонська (1919-1939) з її головним завоюванням — Лігою Націй і Ялтинсько-Потсдамська система (1945-1991), вінцем якої стало створення Організації Об'єднаних Націй [2].

Важко переоцінити роль, яку інформація відіграє у розвитку нашого суспільства.

Міжнародна інформація – це сукупність відомостей про систему міжнародних відносин, а також відомостей, що характеризують структуру інформації та питання, пов'язані з її пошуком, збирання та обробка, розповсюдження у системі міжнародних відносин. Міжнародна інформація є

складового глобальної комунікації, мета якої – з'ясувати закономірності взаємодії суспільства та інформації й формування інформаційного суспільства. Інформаційні процеси мають ознаки глобальності й в різних життєво важливих проблемах людства. Наприклад, інформація є складовою таких проблем, як: 1) безпека світу; 2) захист навколишнього середовища; 3) використання енергетичних та сировинних ресурсів; 4) військове співробітництво; 5) демографічні проблеми (проблеми народження населення та ін.).

Глобальні проблеми можуть розглядатися як глобально диференційовані через призму політичних поглядів, національних інтересів та індивідуальності лідерів тих чи других держав. Міжнародна інформація орієнтована на інформаційне забезпечення зовнішньої та внутрішньої політики держав, економічної стратегії країн, на забезпечення національної безпеки, на розвиток міжнародних зв'язків, та входження держави у міжнародні організації та інституції. Кожна країна формує свою стратегію інформаційної політики, в якій визначаються усі аспекти інформаційного забезпечення міжнародних відносин [5].

Міжнародні інформаційні відносини визначаються інформаційними процесами та мають суб'єкти й об'єкти міжнародного співробітництва.

Україна нова держава, вона не може формуватися відособлено. Всі держави виникають, і функціонують лише у складі об'єднують їх міжнародних систем. Чарльз Тіллі прямо зазначав, що міжнародні системи виступають в якості фактора формування і розвитку держав [4]. Що існує в Україні, стара номенклатурна система координат не дозволяє трансформувати політичні інститути, пройти процес ре соціалізації громадян, а відповідно розраховувати на місце в європейській системі міжнародних відносин. У свою чергу Європейський Союз в умовах еволюції української державності до певного рівня – у власних інтересах безпеки змушений дистанціюватися від України. Нинішня Україна – це держава з патримоніальною формою правління, яке асоціюється з епохою розвалу

Римської імперії, часом правління Августа, де термін *patrimonium* позначав приватну скарбницю імператора, якою той розпоряджався, не даючи звіту сенату. Принципи організації влади в Україні описані Максом Вебером, де при патримоніальній опорі на управлінський апарат і військові формування, що виступають знаряддям особистої влади пана, дозволяє останньому в деяких випадках ігнорувати приписи традиції [7]. Форма організації політичної влади в Україні описана, як влада клік і кланів в роботі «Вплив «мутації» комунізму на глобальну систему міжнародних відносин (Екстраполяція «Імперії зла» в умовах глобального світу)» [8].

В Україні не йдуть демократичні перетворення. Відповідно до закону Паркінсона «дерево просто перестало рости, тому що завершився біологічний цикл у розвитку» імперії. А Дж. Тойнбі називає такі цивілізації скам'янілими. «Скам'янілі цивілізації статичні, тому що вони втратили життя в результаті невдалої спроби перейти з одного стану вінший. Вони мертві. І смерть їх не можна ні спростувати, ні подолати. Їх доля – розпад, тільки розкладатися вони будуть з різною швидкістю: одні – як тіло, інші – як стовбур дерева, а інші як камінь на вітру. Трансформація України в Європейський Союз на сучасному етапі неможлива [1].

Зовнішня політика України формується під впливом динамічних і політичних трансформацій. Країна знаходиться на перетині інтересів сфер впливу різноспрямованих політичних домінант, виступає центром багатосторонньої дипломатії та партнерського співробітництва.

Інформаційно-аналітичне забезпечення зовнішньої політики України здійснюється різними засобами: традиційною інформаційно-аналітичною роботою територіальних і функціональних департаментів зовнішньополітичного відомства, дипломатичними заходами у країні перебування, співробітництвом з мас-медіа та представництвом у мережі Internet.

Веб-сторінка МЗС України містить інформацію про всі аспекти міжнародного співробітництва, структуру й організацію, МЗС України,

позиційні матеріали, які безпосередньо висвітлюють офіційний погляд на міжнародні події, оперативне реагування на зміни у світовій політиці, іміджеві акції зовнішньополітичного відомства. Оперативність реагування на кризові ситуації чи інші глобальні проблеми дозволяють вирішувати кілька завдань мережевої дипломатії України: активно вступала у міжнародний діалог, впливати на світову громадську думку, нейтралізувати негативну інформацію про внутрішньополітичну ситуацію і захистити національні інтереси на міжнародній арені.

Таким чином, трансформація глобальних мереж, зокрема Internet, зважаючи на їх інтелектуальний потенціал, що відповідає політичним, економічним та миротворчим вимогам сучасного світу, як засобу розв'язання світових проблем, потребує подальшого вивчення, наукового обґрунтування і конкретизації досліджень.

Список використаних джерел:

1. Danleavy P. J., O'Leary B. Theories of the State: the Politics of Liberal Democracy London: Macmillan, 1987. 70 p.
2. Сорос Д. Пресс-конференция в Киеве УНИАН. 2005. 8 ноября.
3. Макиавелли Н. Рассуждения о первой декаде Тита Ливия. М.: Мысль, 1996. 639 с.
4. Tilly Ch. Reflections on the History of European State-Making. The Formation of National States in Western Europe. Princeton, Princeton University Press, 1975. 45 p.
5. Бжезинский З. Великая шахматная доска (Господство Америки и его геостратегические императивы). М.: Междунар. отношения, 1998. URL: <http://lib.ru/POLITOLOG/AMERICA/bzhezinskij.txt> (Дата звернення: 27.09.2019).
6. Kamenka E. Bureaucracy. Oxford, 1989. 63 p.
7. Weber M. Wirtschaft und Gesellschaft. Tubingen, 1976. P.133, 134.

8. Зажигаев Б.В. Влияние «мутации» коммунизма на глобальную систему международных отношений (Экстраполяция «Империи зла» в условиях глобального мира)» *Вестник КиМУ*. 2010. Выпуск 10. С. 20 –73.